

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy

1. Podstawa prawna

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy (dalej: ST OPPT Brodnicy) wynikało z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112). Dodatkowo jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. UE L 197 z 21.7.2001, str. 30).

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: UOOS) organ opracowujący projekt załącza do przyjętego dokumentu pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i art. 58,
- zgłoszone uwagi i wnioski, – wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko¹

---

¹ Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy, OPEN THE BOX: Paweł Gonczarz, Piotr Górka, Jakub Jaźwiec, Paweł Kowalski, str. 6-8.

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi pisemne podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej: SOOŚ) ST OPPT Brodnicy. Wszystkie wskazane przepisami ustawy ustalenia przedstawiono w dalszej części dokumentu.

Jej przedmiotem jest ST OPPT Brodnicy zawierająca charakterystykę obszaru, wnioski z diagnozy, cele rozwojowe oraz kierunki działań wraz ze spodziewanymi rezultatami tych działań oraz zasady zarządzania strategią.

Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii opracowano w ramach całego procesu SOOŚ, a jej zakres określają przepisy ustawy oraz informacje indywidualne ustalone z właściwymi organami. W prognozie uwzględniono: treść merytoryczną i główne cele dokumentu strategii, dokonując ich analizy i oceny z punktu widzenia kwestii ochrony środowiska; analizę zgodności założeń dokumentu strategii z celami ochrony środowiska na poziomie międzynarodowym, w tym unijnym, krajowym czy regionalnym; opis uwarunkowań środowiskowych na obszarze realizacji ST OPPT Brodnicy, w tym położenie, warunki geologiczne i przyrodnicze, zasoby wody, jakość powietrza, wpływ człowieka na środowisko, w tym generowany hałas, ryzyko występowania suszy, powodzi czy podtopień oraz warunki klimatyczne; kluczowe problemy ochrony środowiska – systemowe i lokalne – stanowiące wyzwanie dla prowadzonego procesu; analizę i ocenę wpływu na różne aspekty środowiska naturalnego w przypadku realizacji strategii oraz analogicznie – odstępienia od realizacji, wraz z analizą rozwiązań alternatywnych – szczególnie w zakresie potencjalnie negatywnego oddziaływania na środowisko; opis środków zapobiegających potencjalnym negatywnym skutkom podejmowanych działań na środowisko; zasady monitorowania skutków wdrożenia dokumentu strategii z punktu widzenia kwestii ochrony środowiska.

W Prognozie oddziaływania na środowisko dokonano wymaganych opisów i przeprowadzono pełne i pogłębione analizy oraz oceny w zakresie, pozwalające na wyciągnięcie końcowych wniosków.

W wyniku realizacji ST OPPT Brodnicy poprzez wytypowane działania i projekty można spodziewać się wielu pozytywnych oddziaływań służących środowisku przyrodniczemu oraz społeczności tego obszaru, takich jak np.: utrzymanie wysokiej jakości środowiska naturalnego – naturalnych terenów zielonych i niebieskich, jako podstawowego potencjału obszaru; zwiększenie dostępności naturalnych terenów zielonych i niebieskich dla mieszkańców w sposób zrównoważony i rozwój zrównoważonej turystyki dla mieszkańców, czy inwestycje w edukację, promocję, usługi i infrastrukturę energetyczną.

Przeprowadzona pogłębiona analiza wykazała co do zasady pozytywne oddziaływanie na środowisko o charakterze stałym, a rzadkie skutki negatywne mogą pojawić się jedynie w

formie chwilowej, związanym np. z hałasem podczas inwestycji, nie wywołując skutków długofalowych w żadnym badanym aspekcie.

Podsumowując, realizacja działań opisanych w ST OPPT Brodnicy nie spowoduje znacznego negatywnego oddziaływania na środowisko, a powinna przynieść powszechne pozytywne skutki dla środowiska naturalnego, utrzymując lub poprawiając jego stan w dłuższej perspektywie.

3. Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 uoos, zgłoszone uwagi i wnioski

W dokumencie „Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego” stanowiącym załącznik do uchwały Nr 9/312/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 1 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego” określono w rozdziale 3.2, że inne Instrumenty Terytorialne dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej (w skrócie OPPT) w województwie kujawsko-pomorskim będzie realizowany przez 13 OPPT, w tym, OPPT Brodnicy.

Na mocy Porozumienia w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy, zawartym między Gminą Zbiczno, a Powiatem Brodnickim, Gminą Miasto Brodnica, Miastem i Gminą Jabłonowo Pomorskie, Miastem i Gminą Górzno, Gminą Bartniczka, Gminą Bobrowo, Gminą Brodnica, Gminą Brzozie, Gminą Osiek i Gminą Świdziebnia opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2022 r. poz. 5777 Powiat Brodnicki i Gminy powierzyły Gminie Zbiczno jako Liderowi Porozumienia opracowania Strategii Terytorialnej na rzecz wspólnej realizacji Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy w celu realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, jej realizację i wdrożenie.

Podstawą przeprowadzenia SOOŚ jest art. 46 ust. 1 pkt 2 UOOŚ.

Przeprowadzona procedura SOOŚ dla ST OPPT Brodnicy obejmowała wszystkie wymagane prawem elementy tj.:

- 1) uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 2) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- 3) uzyskanie wymaganych prawem opinii,
- 4) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

W niniejszym Podsumowaniu, zgodnie z art. 55 ust. 3 UOOŚ, zawarto najważniejsze informacje wynikające z opisanego powyżej procesu SOOŚ.

Przystępując do przeprowadzenia SOOŚ jednostki samorządu terytorialnego wchodzące w skład Partnerstwa zamieściły na stronach BIP, stronach internetowych poszczególnych Urzędów oraz w prasie lokalnej ogłoszenie o przystąpieniu do opracowania projektu ST OPPT Brodnicy na okres minimum 21 dni. Do żadnego z samorządów nie wpłynęły uwagi i wnioski. Następnie Lider Porozumienia tj. Gmina Zbiczno wystąpiła do właściwych organów w sprawie tj. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy oraz Państwowej Wojewódzkiej Inspekcji Sanitarnej w Bydgoszczy o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii. Organy te uzgodniły zakres i stopień szczegółowości wymaganych w prognozie.

Kolejnym zadaniem było opracowanie Prognozy Oddziaływania na Środowiska dla ST OPPT Brodnicy. Po tym Lider Porozumienia tj. Gmina Zbiczno ponownie wystąpiła do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (dalej: RDOŚ w Bydgoszczy) oraz Państwowej Wojewódzkiej Inspekcji Sanitarnej w Bydgoszczy (dalej: PWIS w Bydgoszczy) z wnioskiem o zaopiniowanie projektu ST OPPT Brodnicy wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko. RDOŚ w Bydgoszczy zaopiniował projekt dokumentu, jednak wniósł uwagę, aby w sposób precyzyjny wymienić w projekcie ST OPPT Brodnicy wszystkie obszary chronione występujące w granicach terenu opracowania, podać ich nazwy, a także odnieść się do przepisów aktów prawnych. W związku z tym uwaga ta została uwzględniona, a dokument został uzupełniony o te kwestie (m.in. w podrozdziale 2.2 „Informacje fizycznogeograficzne. Ochrona przyrody”). PWIS w Bydgoszczy zaopiniował pozytywnie, nie wnosząc uwag.

Po tym ponownie samorzady wchodzące w skład partnerstwa zamieściły na stronach BIP, stronach internetowych poszczególnych Urzędów oraz w prasie lokalnej ogłoszenie o możliwości zapoznania się z projektem strategii terytorialnej oraz prognozą oddziaływania na środowisko opracowania projektu ST OPPT Brodnicy na okres minimum 21 dni. Do żadnego z samorządów nie wpłynęły uwagi i wnioski.

Przeprowadzona SOOŚ wykazała, że projekty zaplanowane do realizacji w ramach ST OPPT Brodnicy nie powinny negatywnie oddziaływać na środowisko.

Poza tym trzeba zauważyć, że dla inwestycji, które na etapie realizacji nie posiadają decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, podmiot realizujący projekt za każdym razem na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę, właściwy organ zweryfikuje i określi konieczność jej uzyskania oraz przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W sytuacji braku konieczności uzyskiwania decyzji środowiskowej na etapie pozwolenia na budowę lub pozwolenia wodnoprawnego nastąpi analiza i rozważenie czy zamierzenie może potencjalnie oddziaływać na obszary Natura 2000. Pozwoli to na precyzyjną identyfikację zagrożeń oraz zaplanowanie działań zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania, gdyby takie miały wystąpić. Etap ten, dzięki posiadaniu szczegółowej wiedzy na temat realizowanych zamierzeń będzie dawał również możliwość zweryfikowania i ustalenia ich oddziaływań, a w konsekwencji określenia ewentualnej potrzeby uruchomienia procedury w kontekście przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko dla każdej inwestycji.

Strategia nie zakłada realizacji zadań, które miałyby oddziaływanie transgraniczne. Ustalenia zawarte w ST OPPT Brodnicy przewidują zadania, które realizowane będą na obszarze powiatu brodnickiego, a zasięg ich oddziaływania na środowisko będzie miał głównie charakter miejscowy i lokalny.

4. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Aby realizacja działań zawartych w Strategii przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania. Monitoring ma na celu gromadzenie oraz analizę danych na temat przebiegu realizacji danego programu, pozwala na znalezienie ewentualnych nieprawidłowości w jego realizacji i wprowadzanie niezbędnych korekt umożliwiających osiągnięcie wcześniejszych założeń.

System monitorowania polegał będzie na systematycznej ocenie postępów w stosunku do założeń, celów określonych w strategii oraz dokonywaniu niezbędnych korekt i aktualizacji samej strategii. Obejmował będzie postęp finansowy i rzeczowy realizacji projektów wynikających za strategii, ocenę stopnia realizacji przyjętych celów, ocenę przestrzegania terminów określonych przez partnerów strategii.

Monitoring postępu finansowego polegał będzie na sprawdzeniu poziomu złożonych wniosków o dofinansowanie, poziomu złożonych wniosków o płatność, przestrzeganiu terminów realizacji projektów określonych w strategii.

Monitoring postępu rzeczowego polegał będzie na sprawdzaniu wskaźników programowych, określeniu wartości pośrednich i docelowych wskaźników programowych,

opracowaniu raportów okresowych w zakresie postępów wdrażania założeń strategii obszarowych (IZ, partnerstwo).

Monitoring odbywać się będzie w oparciu o dane pozyskiwane od poszczególnych partnerów. Niezbędnym elementem oceny, czy realizacja ustaleń strategii postępuje prawidłowo, jest monitorowanie tego procesu.

Monitorowanie odbywać się będzie raz w roku. Szczegółowy sposób monitoringu został opisany w rozdziale „13. System monitorowania strategii terytorialnej” w ST OPPT Brodnicy.